

MAGYAR POLGÁR

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK.

Egész évre	16 ft. — kr.
Félévre	8 " — "
Egy negyedre	4 " — "
Egy hónapra	1 " 50 "

SZERKESZTŐSÉGI IRODA:

A lyceumi nyomdában.

Kiadó hivatal:

A lyceumi nyomda „központi irodájá”-ban, főtér, gr.

Teleki Domokos-ház.

HIRDETÉSI DIJAK

Ötször hasábozott sor ára 6 kr. Minden hirdetés után 30 kr.

bélyegilleték.

Nagyhirdetéseknél

kedvezmények.

NYILTÉR

soronként, vagy annak helye 25 kr.

Reklamok:

hírfüzérbe soronként 1 ft.

A KOLOZSVÁRI

LYCEUMI NYOMDA

A LEHETŐ GYORSAN ÉS LEGJUTÁNYOSB ÁRAKBAN

ELVÁLLAL MINDENFÉLE

KÖNYV- és KÖNYOMDAI MUNKÁKAT.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Alólirott igazgatóság tisztelettel jelenti az összes t. cz. helybeli és vidéki közönségnek, hogy az ujonnan felszerelt lyceumi könyv- és könyomda, jelenleg már azon helyzetben van, hogy a legnagyobb megrendelésekig minden alakban a legujabb divatu betűk es minták szerint elfogad megrendeléseket, a többek között:

önálló munkák, röpiratok, felhívások, alapszabályok, takaré- és kisegítő pénztári könyvecskék, vonalozott munkák, falragaszok, tánczestély és majálisi mulatságokra meghívók, számlák, étlapok, körlevelek, szomorujelentéseket, sat. sat.

KÖNYOMDAI (lithographiai) MUNKÁK KÖZÖTT

MEGNYERJESZ a legujabb minták szerint, MEGNYERJESZ, TÁNCZESTÉLY-
DEK, DISZOKLEVELEK, RÉSZVÉNYNYOMATOK, sat. sat.

Hivatalos munkákra

a nyomda papír-raktárt tart, s azokat gyári áron számítja mindig, s a felsőbb helyről előirt HIVATALOS NYOMTATVANYOK legnagyobb részéből KÉSZ RAKTÁRT TART, úgy hogy a megrendelő t. törvényszékek, járásbiróságok, megyei tisztségeknek a legtöbb esetben vidékre a megrendelést 24 óra alatt már postai uton megküldhetjük, s a mennyiben a megrendelés szokatlanabb forma volna, azt a legrövidebb idő alatt készítetteti el a rendelkezése alatt álló hat kö- és könyvsajtóján.

Az intézet szakértő kömetészöt tart, s ezen felül gondoskodik van, hogy a legművészeibb munkákat elkészíttesse, s e végre összeköttetésben áll a külföld legjelesebb műintézeteivel.

Minden megrendelés egyenesen a nyomdai igazgatósághoz utasítandó, hol minden darab nyomtatvány hivatalosan kezeltetik a kivitel pontosságáért.

Kolozsvártt, 1872.

A lyceumi nyomda igazgatósága.

KOLOZSVÁR, OKT. 21. 1872.

A kolozsvári tudományegyetem megalakulása október 19-kén.

Örömmel jelentjük, hogy egyetemünk, mely
legelső, mint a törvényes országgyűlés kifolyása,
oct. 19-én megalakult.

Szivünk mélyéből üdvözljük, s legelső sorban azon férfiakat, kik hivatva vannak ez egyetemet Magyarország diszjévé tenni.

Az esküt — mint lapunk már jelenté — a anári kar gróf Mikó Imre kezébe letette a Lyceum nagy termében. Ez innépélyen szép számú közönég vett részt, Kolozsvár értelmiségéből. Az inneépeli sorrendje a következő volt. Pál Sándor királyi anácsos és tanterületi igazgató a minster megbízvevel és a házszabályokat olvasta fel. A minster elairat, mely gr. Mikó ő exja, min. biztoshoz tétetett az egyetem megnyitása alkalmából, többek közt azt is tartalmazza, hogy a kolozsvári orvossebeszi tanintézet, mely oly dicséretes állítból fel évtizedekig, s mely oly sok derék orvosolgáltatott erdélyi vidékeinknek, felozlattatik ; a ik még ez orvossebeszi tanfolyamra beirva vannak, ok végig hallgathatják, de uj hallgatók többé nem vétetnek fel. Erre gróf Mikó Imre a követző beszédet tartá.

Tisztelt tanár urak !

Üdvözlöm Önöket, a kik hivatva vannak, és választva arra, hogy a tudományok ez új szentélyben hirdessék az ismeret, felvilágosodás és az a szabadság hatalmas ígét. Üdvözlöm Önöket a jövődobeli működésök e színhelyén, a mely először látja Önöket egybegyűlve, önöket, a kinek szelleme lesz ez anyagi hűvelnek éltető ke. Üdvözlöm önöket ez ünnepélyes percében, a melyben szent fogadtatással készülnek elfoglalni on helyeket, a melyeket a tudomány terén ed- szerzett érdemeik nyitottak meg önök számá- és a melyeket – bizton reméltem – ezután is zrendő érdemeikkel is diszniti fognak.

Ha szerencsés lehettem valaha, gyenge erőm-
mel, de avval a hő szeretettel, mely, a mióta érez-
és gondolkodni tudók, egész valómat buzdító és
legítő, éltem utjait megvilágosító lánggal égett
nemben törvényes koronás királyom, drága nem-
em és édes hazám irányában; ha kötelessége-
lelkiismeretes teljesítésére célzó őszinte törek-
vemmel sikerült némi parányi érdemet szereznem:
nem igaz meggyőződésével mondhatom, hogy ma-
zem legszebb jutalmát, ma élvezem legedesebb
mölcsét. Annyi küzdelem, oly sok válságos vi-
vontagságok után, a melyekbe személyesen részt
tem, és a melyeknek részben egykor azon fa-
is néma tanui valának, melyek közt ezuntal a
romány nemesítő és éltető szelleme fog működni,
meggedte érnem a Gondviselés hazám és nem-
em jövő jobb léténem nem csak biztató hajnalát,
nem a fényes nappalt biztosító sugárzó reggelét
meggedte érnem, hogy szemeimmel láthassam
azeti függetlenségünket, állami létünk önállósá-
alkotmányos megingathatlaton szilárdul
godva, anyagi jólétünk alapfeltételeit a legszebb
ényekkel kecsgetető felvirágzásnak indulva; és
re, meggedte, hogy ne csak lássam, hanem közre
müködhessen annak a szellemi beruházásnak a
alapításánál, a mely hivatva van, a magassabb
romány világosságát országszerte kisugárzó vilá-
tornyokat emelni a jövő nemzedékei számára,
a mely megkezdi feltenni a szellemi koronát
bő jövőnek készülőfélben levő épületére.

A midőn a magas kormány megtisztelő bizál-
tál rám ruházott mai tisztem, a kolozsvári
életbelépésének és működésének első
indulása teljesítéséhez fogok, mindenek előtt
őnököt, uraim, hogy ünnepeles fogadásuk
lével foglalkoznak! ténylegesen azon díszes álló-
kat, a melyeket Ő cs. és apostoli; királyi fel-
szeretett királyunk legkegyelmesebb kineve-
lével önök jövődöbeli munkásságának kijelölni
veskedett.

Az eskü letétel után gróf Mikó így folytatta szédét.

Tisztelt tanári kar.

Legőszintébb és legjobb hitem szerint meg-
nyok győződve, hogy önök valamennyien és egyen-
tet nem csak a jelen pillanat ünneplés benyo-
ása alatt érzik hivatásuk egész fontosságát, ha-
még jóval, mielőtt az az ügy, a melynek szol-
goltára im a legerősebb elkötelezés elvállalásával
előtták egész erejüket és tehetségeket, elérte a
szükság jelen időpontját, az alapos szakértelem
őszintén önvizsgálat tisztá világánál számot ve-
őnmagukkal: tisztába jöttek az iránt, mit vár
őktől a baba, micsoda és mekkora reményeket
a nemzet önök működéséhez, és milyennek kell
ni a működésnek, hogy a lelkiismeretesen telye-
tt kötelesség, a minden lehető szorrehányáson
il emelkedett, erőlyes és szorgalmas, ő akaratu
buzgó munkássággal kivított siker megnyugta-
és emelő őntudatával helyöken megálhassanak,
al a feszült figyelemmel szemben, a melyel a
zág kétségén kívül kísérni fogja a tudomány é-
őjabb szentélyének, és a benne foglalkozó ténye-
nek magatartását, munkálkodását, és sikereit.
mégis alkalmat veszek magamnak a perczben,
ny önökhez ez irányban néhány szót intézek:
na azért teszem, hogy önöket figyelmeztessen,

hanem csupán oly czéllal, hogy kifejezést adván annak, a miről nem kétkedem, hogy csupán önök saját nézeteinek és meggyőződéseinek vizsgánga: mintegy önök nevében rövid szavakkal értelmezsem az imint letett szent fogadalmunknak jelentőségét, és jelezsem azon iránypontokat, melyeket hivatásuk és saját felvilágosított meggyőződésük dicső és fontos feladataik vezérszálaigául kitűzött.

A legelső a mi az önök működésének sikerét biztosítani képes, az egyetértés. Nem értem itt azt a társadalmi egyetértést, a mely sokszor indokolatlan rokonszenvek alapján barátságot köt – noha megvagyok győződve, hogy egyik legjobb biztosítéka ifjú egyetemünk felvirágzásának az is lenne, ha az összes tanári kar tagjait a kölcsönös szeretet és az érdem őszinte elismerésén alapuló kölcsönös nagyrabecsülés szülte őszinte barátság kapcsolna egybe. Azt a pajtáskodó egyetértést sem értem, a mely egymás hibáit vagy mulasztásait tagkargatva s rejtgetve, vagy egymást magasztalva kívánja megnyeretni azt a kitüntető elismerést, mely csak a valódi érdem méltó jutalma. Én azt a nemes egyetértést értem, a mely az elérendő cél közös voltának benső átértéséből indulva ki, mindig és minden körülmények közt nem csak kötelességének ismeri; az e közös célra törekvő minden igyekezetet őszinte jó hiszeműséggel támogatni, hanem a közreműködésben leli legtisztább, legnemesebb örömét is.

A tudomány egyes ágainak mai fejlettsége mellett is, daczára az egyes szakmák és tanok anyagi és alaki különböző voltának, még mindig igaz, még mindig áll az ókori bölcs arany mondása, „Omnia quas ad humanitatis studia pertinent, habent inter se quoddam simile atque conjunctum et quasi consignatione quoddam inter se continentur. Igen is uraim, az emberi tudás nagy összességében minden egyes ága egy-egy kiegészítő tagja a tudományok és tanok nagy családjának, mindegyik egyaránt követeli, mindenik egyenlően jogos igényt nyel érdemi tiszteletünket és én részemről, im ez egyetemünk egyik legszebb vívmányának tekinteném, ha a tisztelt tanárikar lerázva magáról a középkori előítéletek legutolsó maradványait is, azaz egyetértésével testté és ténnyé tenné azt a megczafolatlan igazságot, hogy a tudományok egyes ágai közt rangbeli különbség nincs, hogy a tudomány országainak minden polgára valósággal egyenlő jogu, hogy az emberiség tökélyesítésére és nevelésére célzó minden egyes tan egyenlő fontosságú.

Sokkal kevesebb jártasságot tulajdonítok ma-
mannak a tudomány egyes szakmaiban, hogysem
épesnek vagy hivatottnak érezhetném magamat,
hogy önök szakértőik előtt a tudomány közlésénél-
s terjesztésénél mikéntjéről szólni, de legyet meg
em hallgathatok el a mit önök működésében, mint
általános elvet érvényesítve látui egyik legfőbb és
eghőbb ohajtasom. A nagy apostol mondá ki a
nagy szabályt: vizsgáljatok meg mindent és a leg-
obbat tarcsátok meg. Az emberiség tudományos
örökvesésének fő célja, az igazság felkeresése és
iderítése. Ám de az igazság felderítésének alap-
éitétele, a jozan bírálát, az elfogulatlan vizsgálat.
Zért tartom én veszedelmesnek a tudományra né-
ezt a diyas áramlatot, mely a tanulás és is-
eretszerzés minden esetre dicséretes vágyának
yeplőit megeresztve, mohón és kellő kritika nél-
kül kap a természettudományok örvedetes és
gyszerű vívmányai alapján a társadalom egyik
lapkövének; a szellem és érzelmi élet egyik fő-
zükségének, a vallásosságnak lerombolásán.

Saját észleléseink, és mások tapasztalatai ö tanuságot tesznek arról, hogy a legújabb, nem mindig a legjobb.

Önök keze és vezetése alá bizza a nemzet etemes része a jövő nemzedék tudományos kiképzését, önök szellemi befolyása fog irányt adni sok nemzedéken át a nemzet szellemi fejlődésének. Ropant felülősség nehezednék vállára annak, a ki a eltűnni vágyásnak engedve téves, vagy legalább léggé meg nem vizsgált és rostált tanok hirdetésé-
től, által, fonák és hibás irányban terelné a nemzet reményeinek észjárását és szellemi munkásságát. Teljesen meg vagyok győződve, hogy önök a tudományos vizsgálat útján az igazsághoz vezető irány felavatott kalauzai — lelkiismeretök szerint mindig úgy fogják vezetni az önökben bízókát, hogy alapos vizsgálat után legőszibb és legfensőbb meggyőződésük szerint leghelyesebb és legűdösebb

A ki nagy munkára vállalkozik, annak le kell mondania a kényelemtől. Munkásság, fáradhatatlan nyelvetlen, szüntelen és szorgalmas munkásság az az egyedül üdvözítő jelszó, a melyet különösen nekünk, elmaradt nemzet fiainak, minden körülmények közt, de kiválóan a szellemi művelődés és tudományosság terén zászlóinkra írni, és fennlenel fogtatva, minden lépten nyomon tettleg érvényesíteni szent kötelességünk. Önöknek uraim ebben az hivatásuk hogy ne csak szóval buzdítva le saját élő példájukkal elővilágítva hassanak az ifjúságra. Hídjék meg uraim! hogy a szorgalom éppen oly ragados mint a hanyagság, és a télenlétnek nincs hatalmasabb elenszenve mint ha általános meggyőződésé válik, hogy semmit sem teni szegény.

Még egy van, a mit említlenül hagyni nem tudok. Mint minden, a mi valamely erőnek vagy hatalomnak képviselője úgy a tudomány is alá van vetve a vele való visszaélésnek. Jaj annak mondja a költő — a ki a vaknak égő szövétneket ad ke-

zébe, e kézben az nem világít csak gyujthat és elhamvaszt városokat és országokat. És így én is mondom; bünnel jutni az ismeret fája gyümölcshöz ez az az átok, a melynek sulya alatt a szép földi lét pokollá válhatik az emberre nézve, és a ki a tudománynak világosság terjesztésére szánt égi szövetekével emésztő tüzet gyujt, kétszeresen bűnös. Bár mennyire tiszteltem és szerettem a tudományt, mégis mindenek felett romlatlan szívűnek akarnám nemzetemet látni, nem pedig olyannek, mely eszt szíve rovására művelte ki, a mely az elméjébe gyűjtött ismereteket rosra, a maga és mások megrontására használja fel. Ezért törekedjünk uraim, mindenek felett és különös figyelemmel arra, hogy mindjárt az első időben oly szellem váljék uralkodóvá egyetemenkőn, a mely az erkölcztelenségnek ép annyira gyűlölője, mint a tudatlanságnak. Csak nemes szívvel, emelkedett jellemmel szepölten, becületességgel párosult tudomány nemesíti az embert.

És már most uraim, a midőn megnyitom önök előtt magasztos működésük táráit, és átadom önöknek e házat, hogy szellemükkel az áldást hozó nemeseítő és boldogító tudomány életét ébreszkék és tartsák fenn benne, ezt avval a szivemből fakadó ohajtással teszem, hogy a mindenható bőv áldása kísérje önök működését, és koronázza sikerrel fáradozásukat.

Rég taplált ohajtásuk, szívünk kedves vágya teljesült: a kolozsvári egyetem ténynyé vált! Hála érte derék kormányunknak, a mely felállítását kezdeményezte, hála törvényhozásunknak, mely megadta a módot a kivitelre, de mindenek felett hála koronás apostoli királyunknak, a ki szentesítésével bevégzett ténynyé tette és a kit a minható a kormány alátt lévő országok és nemzetek boldogítására, töretlen erőben és dicsőségben sokkáj éltessen.

Most a tanári kar nevében a jeles Imre Sándor intézte a következő csinos és emelkedett szellemű beszédét gr. Mikó és a jelenvoltakhoz.

Nagyméltóságu Gróf, Ministeri biztos ur!
Mélyen tisztelt urak!

Midőn Nagyméltóságod bölcsességgel, s hazafiúi buzgóssággal teljes beszédét hallottuk, ha máskor előbb nem tettük volna is, mély meggondolással vesszük fontolóra a hivatást, melyre ide állítottunk, s a feladatot, mely itt reánk vár. Ugy érezzük magunkat ez ünnepélyes órában, mint egy tervezett, de még csak ezután megalakulandó épület munkásai. Eljöttünk ide a hon különböző tájairól különböző munka körökből, különböző munka képességgel. Előttünk az épület nagyszerű terve s mi megdöbbenve, mélyen meghatva tekintünk az alkotmányra, melynek általunk létesülni kell. Tudjuk, hogy nem bábeli torony ez, mely az ég ellen ostromot indítani készül, mert hazánknak és nemzetünknek annyi szenvedés után, s annyi várható küzdés ellen e vallásos lelkiület melegére van szüksége, melyből egyiránt tenyészik fel a haza, a család szeretete, és a vallásos érzés, s így nem kell lennünk oly épület munkásai, mely az utókort a átkos emlékezetet, a nyelvek és népek megzavarodásának emlékeztetét hagyná csak örökre. Tudjuk, hogy nem a szellem börtöne lesz ez, s mi nem a fejlődő és terjeszkedő tudományos szellem börtön öreivé vagy porkolábjaivá váltunk ide, sőt inkább a tudomány magasztos és tiszta levegőjű műtereme, hová kell e hon, kivált e táj minden fensőbb hivatású polgárának belépni, és beavattatni, hogy a tudomány által kibéküljen minden felekezetségi és elkülönző nemzetiségi és egyéb érdek. Mélyen érezzük feladatunk u nehézségét, mely nem ismeretlen előttünk amaz élet-halál harcra, mely korunkban a szellem és anyag, s a szabadság és annak társadalmi ellenei között foly; valamint az sem, hogy e chaosban kezékre van téve nem csak általában az emberiség és társadalom üdve, hanem hazánk és nemzetünk jólléte sőt léte is. Jól tudjuk e harc nagy fontosságát. És mi a gondviselés után csak egyben bizunk: a tudomány szelid, de ellenállhatatlan hatalmában, mely képes az emberiség szabadságának embereit legyőzni, s az ellenében harczra kelő elemek zűrzavarát eloszlatni. E bizalom bátorít, hogy jóakarataunknak öntudatában szolgálni akarjuk ezt a szent ügyet, melyért ide szállítottunk.

És nekünk boldogító előérzetet ad s bizalmat gerjeszt az a körülmény, hogy e fanitázott Nagyméltóságod auspiciuma által nyitattik meg, s hogy a tudomány e hajlékát előttünk Excellentiádnak jététeményei miatt, hazaszerte áldott kezei tartják fent. Jól tudjuk mit tett Nagyméltóságod a kolozsvári egyetemért, mielőtt az létezett, mielőtt arról szólni is lehetett volna, az erd. országos muzeum megalapítása, s a nem csak e városban, de a távol vidékeken élő tudósok buzdítása, kegyelése, pártfogása által. Mi mélyen érezzük ez érdemek s ama boldog jóslatu körülmény nagy értékét, lelkünkben őhajtuk, hogy Excellentiádnak e most megnyitott tudományegyetem virágzását s gyümölcsözését megérnie engedtessek!

Mi pedig tisztelt kartársaim ne várjunk, ne kívánjunk babérokat! Mi, ha mindannyian Mózesek lehetnénk is, nem fogunk hihetően bejuthatni az ígért földre, mely ma előttünk felmutattatik, mely főle törekedni e naptól fogva, irányt soha nem tévesztve hivatásunk. Eljön talán nem sokára a szigorú ítélve, éljő a történet írás, és minket megítél mint sikeretlen, mint nem eléggé erős munkásokat. De csak lelkiismeretünk tanubizonyossága legyen mel-

lettünk, csak elmondhassuk, hogy teljes erőnkkel, minden tehetségünkkel igyekeztünk hatni, megnyugtunk, s a méltó megrovástól megmenekedhetünk. E végre nem szabad felejtünk, hogy minden hibás lépésünk, félreértésre, czélunk veszélyeztetésére szolgálhat okul, s minden tévedt szavunk egy-egy maggá lehet, melyből az utókor ártalmára veszélyes burján tenyészetheték fel.

Uraim e nemes város kebelében létező testületek és hatóságok képviselői! Az iskola a XIX. században nem az, mi régen volt. Nem elzárt kör az többé a nyilvános élet levegőjétől; sőt inkább ebben és ezáltal létező kert, melyben a növendékek szellemi életét csak kevéssé lehet és csak erkölcsi hatás által kell, a ragályterjesztő párány állapot befolyásolni, hogy a természet-tudományról szóljak, oltalmazni. Az iskolákat, a legfelsőbbet az egyetemet is, csak a közélet összehatása, a közvélemény gyámolítása tarthatja életben, virágzásban, az teheti gyümölcsözővé. És hogy a közéletből évtizedekben iskolánk oly kevés valóban jó gyümölcsöt teremtek, kicsiny hatást tettek egyik oka az, hogy a közvélemény magát velek ellentétbe helyezte, velök összehatni nem bírt, vagy nem akart. Ajánljuk tehát az új egyetemet a mélyen tisztelt hatóságok, testületek, s művelt rendek pártolásába. Az a nemes város, mely kebelében annyi jeles iskolával bír, melyre ez új és fontosabb kétség kívül nem elnyómolag hanem felemelőleg fog hatni, bizonyynyal nem vonja meg részvétét pártolását emettől sem.

Legyen szabad egyetemünket és magunkat
Excád és az igen tisztelt hatóságok és közönség
figyelmébe ismételve ajánlanunk!

A tulajdonképpeni innepély itt véget érve, az egyes facultások megkezdtek külön alakulási működésüket. A választás eredménye a következő volt. Rector magnificus Berde Áron, prorectora Brassai Sámuel ur lett. A jogi kar decánjává Dr. Groisz Gusztáv, prodekáná Dr. Korbuly Imrét; az orvosi kar dékáná Dr. Czifra Ferenczet, prodekáná Dr. Genersich Antal; a bölcsészeti kar dékáná Imreh Sándor, prodekáná Szabó Károlyt, végre a matematikai és természettudományi kar dékáná Dr. Abt Antalt, prodekáná Martin Lajos urak lettek előleges megállapodások szerint.

Fővárosi levelek.

CCXV.

Pest, oct. 18. 1872.

Kedves barátom! Tegnap egy kellemes napom volt, melyet Szende Bélának köszönhetek, ki mint a honvédfőlszerelési ügyek élén álló tőhivatalnok, körül hordozott azon intézetekben, melyek egy magyar hadsereg jövőjét vannak hivatva megvetni.

Miut legfontosabbnál, a Ludoviceánál kezdem. A Ludovicea, melyet a sötét idők, magyar hadi főiskolából, mely czélra a pompás épületet hazafias adakozások után emelték, nyomorult és bűnhődő katonái kórházzá aljasítottak, most kezdi újra külsőleg is fölvenni rendeltetésé jelvényeit.

A szép kétemeletes épület pompás oszlopos homlokzatot nyert, melynek Δ -je alatt nagy arany betűkkel van fölírva a „Magyar kir. honvéd Ludovika Akademia.

Ez épület annyira el volt rondítva, hogy az ajtókat ablakokat, padlatot le kellett szakgatni, a falakat, újból levonni, mi ma már mind megtörtént s a gyönyörű termek, számra 10—12, az újból átfoltozott folyosók, tágas souterain mind mind készen állanak, a főlépcső felett a magyar hadi dicsőség hősei Nagy Lajostól Krayig díszes medálionokban. Csupán a díszterem hiányzik még, melynek pompás főmunkáit a felső talapon most készítik. De első novemberre ennek is készteni kellennie, midőn a legfelsőbb magyar hadászati tanfolyam ünnepélyesen meg fog nyitvatni.

Ime, több mint egy félszázad kellett arra, hogy a szegény magyar a saját költségén építtet tanodát rendelkezése alá, nagy küzdelmek árán visszanyerje!

A főépület mellett van a magyar honvédelmi lovasság hypodromja, egy teljesen felszerelt diszes lovarda.

A fegyvergyár, melyben a múltán híres Werndlféle fegyverek a b o v o készülnek, a loson-
czi vaspálya indóháza mellett áll, hol tetemes tel-
pet képez. Itt készíttik meg most leibergi aczél-
és svaiczi száraz tölgyszőlőből a honvédség kitűnő
fegyvereit. Egy 50 lóerejű gőzgép hajtja a meg-
számlálhatlan gépeket, melyek közül 152 féle csak
az, mely a fegyver szerszámai és csőve átadomá-
tásának önkéntes. Szabad kézzel csak az utolsó
csiszolás, összeillesztés és a próbák történnek; a
legszigorúbb pontossággal $\frac{1}{2}$ pontnyi különzékig

A csöveket kettős tölténnyel kísérlék meg, nagy ritkaság, hogy vagy egy szétrepedjen.

Az egyik felügyelő tiszt egy percz alatt megtette a 14 lövést czélozva: czélzás nélkül 20-ig is emelhető.

A gyár több mint 1000 darab fegyvert állít ki hetenként s ma már képes külföldi megrendelést is elfogadni, bár ez éven 50 ezer honvédi fegyvert állított ki, 500 munkást és munkásnőt foglalkoztat, kik egy uttal a mintákat is helyben készítik, hogy a gyár permanen működése meg ne szakítható.

A bécsi kiállításra az összes honvédségi felszerelés ki lesz állítva, melyből már most csak az ágyu hiányzik.

A honvédségnek e gyárán kívül van Pozsonyban egy igen jó posztó- és Késmárkon egy vászongyára; egy börtör alakitása Pesten kilátásban van, valamint az is, hogy a fegyvergyárhoz magyar fa és vas lesz alkalmazva.

A felszerelést tartalmazó raktárokat is megneztük. Ez a József utcában van, mint egy 50 ezer emberre tartálékul. Most már igen jó posztóból készül a vörös nadrag s a köpenyek is türhetőbbek; a bőr és szíjgyártó munka pedig épen igen szép.

Van tehát honvéd, az is van mivel járjon és mibe öltözzék; van hol ki képezze magát vitéz és jó katonának, tisztnek sőt hadvezérnek.

Csak jó magyar szellem, ágyu és az a név kell, mely azt ma már a magyar ezredekkel együtt annyira megilleti, a magyar hadsereg név! Aztán jól lesz minden.

P. Szathmári Károly.

Törvényczikk

a kolozsvári magyar királyi tudomány egyetem felállítására s annak 1872. évi fentartására megszavazott póthitelről.

(Kihirdettetett a képviselőházban 1872-dik évi október hó 12-én, a főrendek házában 1872-dik évi október hó 14-én.)

1. §. A kolozsvári magyar királyi tudomány egyetem felállításai és első felszerelési költségeire 60,000 forint, az 1872/3. tanév október, november és december havi rendes költségeire pedig 41,734 forint szavaztatik meg, s ezen összegek fedezésére a vallás- és közoktatási miniszternek megfelelő póthitel engedtetik a következő rovatok szerint, és pedig:

Termek beutórozására, az ujonan fellállítandó intézet felszerelésére és a létezők bővítésére	40,000. ft.
Épületek átalakítására	20,000 "
Tanárok, hivatalnokok és szolgák fizetésére	26,088 "
Tanárok, hivatalnokok és szolgák lakbéréire	4,181 "
Helyettesítésekre	250 "
Napi díjokokról illetményeikre	548 "
Ösztöndíjakra	2,000 "
Jutalmazásokra és segélyezésre	500 "
Házbérekre	1,017 "
Hivatali és irodai szükségletekre	150 "
Elméleti és gyakorlati oktatás szükségleteire	4,400 "
Házi szükségletekre	1,500 "
Vegyésekre	300 "
Nyugdíjakra	800 "

2. §. E póthitel részletes fedezésére a következő összegek fognak szolgálni:

a) az egyetem felállítását által megszűnő kolozsvári jogakadémiára az 1872. évi VII. törvényczikk 2. §. szerint megszavazott 16,305 forintnak három hónapra eső részlete 4077 forint; b) a hasonló megszűnő kolozsvári orvos-sebészeti tanintézetre a fentebbi törvényczikk értelmében megszavazott 34,413 ftinak szintén három hónapra eső részlete 8604 ft; — továbbá c) az erdélyi országgyűlési tanács által alapított rendeltetésénél fogva e célra fordítható jövedelme, mely 1442 ft, s így összesen 14,123 ft, A még fennmaradó 87,611 ft-nyi kiadások fedezésére nézve pedig az 1873. évi állami jövedelmek az 1872. VII. törvényczikk 4. §. értelmében jelöltetnek ki, melyeknek rendeletei ezen törvényre is kiterjednek.

3. §. E törvény végrehajtásával a vallás és közoktatásügyi és a pénzügyminiszterek bizatnak meg.

Mi ezen törvényczikket s mindazt, a mi abban foglaltatik, összesen és egyenkint helyesnek, kedvesnek és elfogadottnak vallván, ezennel királyi hatalmunknál fogva helybenhagyjuk, megerősítjük és szentesítjük, s mind magunk megtartjuk, mind más hieink által megtartatjuk.

Kelt Budán, ezer nyolczszáz hetvenkettedik évi october hó tizenkettedikén.

Ferencz József, s. k.

P. H. Gróf Lónyay Menyhért, s. k.

HIRHARANG.

Kolozsvártt, Október 21.

A kolozsvári egyetem rectormagnificusa és prorectora két unitárius Berde Áron, és Brassai Sámuel lett. Képzeliük, hogy ezt a hírt mekkora szent borzalommal fogja venni a „Magyar Állam.” Mi meg örülünk, hogy a tolerántia nem csak szóval, de tettekben is él közöttünk még!

— Gróf Mikó Imre múlt szombaton d. u. 3 órakor az „Európában” fényes ebédet adott az ujonnan felekedt egyetemi tanárok számára. A fényes ebéd, melyre az egyetem tagjain kívül még a város főispánja és polgármestere, valamint a rom. kath. ev. ref. és unit. egyházak püspökei s a 3 tanoda igazgatói s az erdélyi táncoskerületi főigazgató Páll Sándor ur is hivatalosak voltak, az ünnepély méltóságának megfelelőleg sikerült. Kolozsvárra nézve emlékezetes ünnepet képezett

az új egyetem tanárainak felesketése s az ebédnél mintegy diszes koszorúvá fűződtek egybe azok, kik majdan hivatva lesznek a tudomány komoly ígét hirdetni s mintha e szent hivatás letüközött volna az egyesek arcáról, a lakoma méltóságteljes és komoly volt. A pohárköszöntések sorát gróf Mikó nyitá meg egy rövid, de lelkes toasztal királyunk és a királyi család egészségére. A toaszt között gr. Mikónak második toasztjában legfényesebben tündökölt, azon meleg és kegyeletteljes hang, melyen egyetemünk első alkotójáról, elhunyt b. Eötvösünkről megemlékezett. Mely hatást gyakorolt mindenkire. Ha igazságosak akarunk lenni, meg kell vallanunk, hogy ő Exc. ez ebéd alkalmával mind vendégszeretettel, mind pedig hazafias nyilatkozataival megdöbbentő magának a jelenvoltak szívét. (És mi örülünk, hogy gróf Mikót végre azon a teren látjuk ismét, hol a hazának valódi szolgálatokat tehet. A tudomány és cultura terjesztői között van az ő helye s nem a sikamlós politikai teren. Itt becsüljük, amott sajnáltuk. Szerk.)

Maros-Vásárhelyi műkedvelők folyó év és hó 13-án rendezett szineloadásuknak helyi viszonyainkhoz mért nagyjövödelmet 178 ft 72 kr-ban átadván a helyben létesítendő székely árvaleányház javára, fogadják minden közreműködő tagok öszinte hálás köszönetét a székely árvaleányház igazgatóságának. Maros-Vásárhelyen 1872 október 18-án. Az előnk: gróf Toldalagi Victoriné. A titkár: Damokos Antalné.

Reményi Ede, mint speculáns hazafi. Lapunk egyik munkatársától, a következő sorokat vesszük: Tisztelt Szerkesztő ur! Hosszu ideig abban a boldog hitben éltem, hogy Reményi Ede hegedű-virtuoz, s ime a végén kislül, hogy az a hegedű a Reményi ur hóna alatt tulajdonképen csak másodrangu eszköz, melylyel végig szokta az országot régiségekben adóztatni egyik szőlőtől a másikig, — még pedig nem mindig glacie kesztüsen. Nehogy a t. Szerkesztő ur azt hihesse, hogy ő felsége az angol királyné solo-hegedűsét csak egy könnyedén gyanusítani akarom; el kell beszélnem holmi apró történeteket, s ezek tetejében egy egészen váratlan eseményt. A mi Reményi Edénk, mint közudomási dolog, koronként (állítólagosan művészi) körutakat csinál. A mint a vidéken megtartja első hangversenyét, ismerősei előtt el kezd roppant elragadtatással beszélni régési szenvedélyéről. Imádja a régiségeket, — ha pedig azok épen arany- és ezüstből valók, akkor épen boldogul utánuk! A kik ilyenkor tanui ennek az enthusiasmusnak, ha épen van valami a zsebükben, egy kis régi ezüst- vagy arany-pénzecske, régi gyűrű, megkínálják vele a derék művészt. Reményi elérkezéskor, megcsókolja a lelkes hazafi, s e közben revisio alá veszi emberét, ha vajjon nincsen-e még vagy egy antique tüje a nyakravalójában, vagy nem tagadott el vagy egy római pecsétnyomó-gyűrűt az ujján, vagy plane nincsen-e az a gyengesége, hogy régi pénzekből visel mellénygombokat? Ha ezzel készen van, körül néz a terembe. „Ni, ni mit látok! Hiszen ez pajtáskám pompás kard, s hozzá még... ej... persze hogy XVI. századbeli! Na ezt nekem kell adjad!” A szegény házi gazda megdöbbenve nyul féltett ereklyéje után. „Engedj meg barátom, de ezt nem adhatom, tudod, családi ereklyém.” — „Na, na, na! — de nekem, a Reményinek!” — „Nem lehet, igazán nem lehet!” „Barátom, elhegedülöm neked a legkedvesebb darabodát, — hej Nándor, add ide a hegedűmet!” — „Már barátom, én nagyon fogok örülni, ha játszani fogsz, de azért ezt a kardot megsemm adom. Az igazat megvallva, a muzeumnak szántam!” — „Mit, a muzeumnak? — hát én kinek gyűjtök?” A dolognak a vége aztán az szokott lenni, hogy a mi Edusunk lehegedüli a falról a családi clemodiumot, s bizonyosságul hívja a vendégeket, hogy azt a régiséget most már ő pakolja be, azt viszi. — És meg is teszi a házi gazda szabadadai ellenére. És ez az eset ismétlődik anynyiszor, a hányszor Reményi vagy egy értékes darabot meg akar szerezni gyűjteménye számára. A székelyföldről meg tréfásabb, még csiklandósbabb eseteket tudnánk felhozni, de mutatványul elég lesz egy is. M. Várhelytől Dr. K.-nek volt egyszer vendége Reményi. A doktor urnak igen szép és becses brons római régiség-gyűjteménye volt, melyet évek óta gyűjtögetett. Persze Reményi neki esett, kért, könyörgött, de bizony a doktor nem tágitott azon elhatározása mellől, hogy brons-gyűjteményét az erdélyi muzeumnak adja. Egyszer aztán eljött a válás órája. A szives házi gazda kisérte művészvendégét szekerekig. „Hát Károlykám, csakugyan nem adod nekem azokat a régiségeket?” — kérde Reményi a szekérbe felültében. „Nem lehet.” — „Igen, de én elpakoltam azokat mind, itt vannak már a bőröndömben!” A doktor ur mosolyog, tréfának tartja az egész dolgot. „Na már azt a bolondot csakugyan nem tetted!” — „Majd meglátod!” — A két jó barát összecsókolódik, — szervus lelkem, — hi! mehetünk!” A szegény dokornak az első dolga, a mint visszamegy a szobájába, hogy számbavegye régiségeit, — haj! de azoknak már csak hült helyük van. Reményi csakugyan elvitte, még pedig azon biztatással, hogy ő is a muzeumnak fogja hagyni becses gyűjteményét. Kolozsvártt magam is tanuja voltam, hogy egy estélyen a házi gazdának lehegedüli a falról két olyan olajfestményét, mely százakat ért. A képek — a házi gazdának csaknem konyhatalátsai között — még azon este a Reményi szállására van-

doroltak. És van ezeknek ezerféle variatiojuk a velencei tükrök, gobelinek és a manó tudja mi-féle dolgokkal. Hiába, ő passionatus régész. A sok zuglódó között akadt védelmezője is akárhányszor. Szivesen elismerte érdemül mindenki, hogy a Petőfy-szobrot ő hegedülte össze és ez örök emléke lesz Reményinek, — na aztán ha egy kicsit különös módon is gyűjtögeti a nemzet számára ezeket a régiségeket, de meg lehet boesátani, jó helyre mennek azok, a nemzeti muzeum fogja azokat örökölni! En is azok között a jó bolondok között voltam, a kik ezt a harcoslást mentegették, a fentebbi indokból, — hanem most a napokban véletlenül nyomára jöttem egy olyan dolognak, a mi erősen kinyitotta az én rossz szememet. Képzelve tisztelt szerkesztő ur, a mi derék Reményink, a midőn már Rákos-Palotára összegyűjtött egy nagy halmaz, részben nagy becsű régiséget, kapja magát, felpakolja, suttymba Bécsbe küldi, s ott elköttyavetelteti! Azt kérdezem, hogy illik-e ez Reményitől? Vajjon jogos tulajdonosa-e ő gyűjteménye minden egyes darabjának, vagy sok esetben csak ideiglenes öre? És hogy ha már csakugyan el akarta adni, miért kellett ez érdekes, többnyire magyar földön lelt régiségeket Bécsbe vinni? Vagy talán félt Reményi ur, nagy igazán, hogy itthon bele fog szólni valaki a dologba. A Reményi ur gyűjteményében azon darabok ellen, melyeket készpénzen vett, vagy ajándékban birt, nincs kifogásunk, azok felett szabadon rendelkezhetik; de nem olyan gyűjtemények felett, mint például a Dr. K. é volt. Nehogy valaki azt hídje, hogy az árverezés csak mese, ide igátom szóról-szóra a „Neue freie Presse” idei október 2-iki esti lapjából a következő felhívást:

Antiquitäten-Auction. Am 5 Okt. und an den folgenden Tagen findet die Auction äusserst interessanter Antiquitäten statt (Reményische Sammlung), bestehend in sehr schönen Silbergegenständen, Gold und Silberschmuck, Möbel, Dosen, Tschibuks, höchst werthvollen türkischen, persischen und chinesischen Stickereien, Original Oelgemälden, römischen und etruskischen Bronzen und Gefässen, Porcellan-Glas etc. etc.

Die Gegenstände sind vom 29. Septemb. bis incl. 4 Okt. von 11 bis 4 Uhr zur Besichtigung im Auctions Locale: Tuchlauben, Schönbrunnerhaus 2 Stock, ausgestellt.

Wegen Kürze der Zeit konnte kein Katalog gedruckt werden.

Mathias Löcher, Herm. C Redlich, k. k. beeid. Schätz-Meister, Antiquar aus Pest, Experte.

Ime a speculáns hazafi a pénzszerzésnek mindenesetre nagyon élelmes módja ez. És azt Reményi roppant szerencsével tudta csinálni. A legújabb időkben a magyar Clerus szorgozta meg. A papokhoz szokott beszólni, s rendesen az első nap hegedű szó mellett kivallatta a szent atyákat, hogy ki micsoda régiséget rejteget, másnap aztán kezdődött rendesen az önkéntes vallomást tevőknél az executio.

Roppant horderejű kérdés van jelenleg a közös hadügyminiszter előtt, melynek mikénti előlése mindenesetre hatással lesz azon háborúra, melyre az előkészületek, már 67 óta folynak. A kérdés ez; A katonák vásár- és ünnepnapokon csaköt kötelesek viselni, miután azonban egy másik rendelet előírja, hogy télen a csuklyát tartozik a katonaság nyakába venni, de miután a csuklya a csákóra nem fér rá, a csapat-parancsnokok kérdik, hogy egyeztessék ki ez egymással szemben álló rendeleteket, hogy a katonákat ne kellessék örökké büntetni. A határozatig mindenesetre nagy izgalomban lesz a nemzet.

Sardon egy új darabot ír a Vaudeville színház számára. A mű már közel áll befejezéséhez, s november első napjaiban fog folylvatni.

Párisban egészen atlaktiva nyílt meg az „Athenée” színház. Annyiban ritkítja pártját, hogy a Scribe utcában földalatti helyiséget foglal el.

Amerika élet. A hírneves „Amelia Dean troupe” nevű daltársulat (minstrels) San Franciscoból az ország belsejébe indulván körutra, művészetük oly csekély pártolásra talált, hogy a primadonna, Dean Amelia kénytelen volt egy sörházban szolgálkani állani be s a tenor Charley Vincent pincérnek kényszerült, s felcsapott egy étteremben.

A párisi színházak egyáltalán jól jövedelmeznek mostan. Így péld. egy vasárnap bejött

Varítés-ben	4,855
Palais Royal	4,400
Bouffe	3,910
Gymnase	3,310
Vaudeville	3,000 frank.

Ezek csak a másodrendű színházak. Hogy az elsőrangúak sem állnak üresen, mutatja a Françaisnak egy hétfői „Cid” előadása, mely 5,176 francra rugott, később már 6000-re emelkedett.

Lavotta János kéziratait és 1827-ben festett arcképét egyes adakozók, főleg pedig a zenedagjai Mátyr Gábor inditványára megvették Bernát Gazsi bácsitól, s mind a becses kéziratakat, mind a szép keretbe foglalt arcképet a zenedének ajándékozták. A zenede még több ily becses ajándékot vár már legközelebb. Ugyanis t. Végh János ur megígérte, hogy Csermáknak nála lévő kéziratait szintén a zenedének fogja ajándékozni.

A kolozsvári hitelbank és zálogkölesöntársulat elfogad készpénz betételeket 100 fttól kezdve pénztárjegyekért, a melyek után 6% kamatot fizet. E pénztárjegyek értékét Pesten is felvehetni az angol-magyar banknál. A kamatok három havonként fizetettnek.

A bank kölesönöket ad mindennemű értékpapírra, arany- és ezüst tárgyakra s más értékes ingóságokra.

Leszámitól váltókat; vesz érték-papírokat.

Elvállal pénzbehajtásokat váltókra, utalványokra.

Törlesztési kölesönöket eszközöl 500 fttól kezdve telekkönyvezett birtokra 24½ vagy 34 évre; a törlesztés és kamat 8% illetőleg 6½%-ot tesz.

Egyszersmind jelentjük, hogy az első-magyar általános biztosító társaság főigynökségének vezetését elvállalván, elfogadunk mindennemű tűz-, jég- és élet-biztosítást.

Távirati tudósítás a bécsi tőzsdéről.

(October 19-én 1872.)

5% metalliques 6545. — metalliques máj. és nov. eső kamattal 7050. — nemzeti kölcson 7060. 1860-diki államkölcson 10250, Bankrészevények 952. Hitelrészevények 334—, London 10825, Ezüst 107—, Cs. kir. arany 520—, Napoléondor 871½.

Urbéri kötvények. Magyarországi 7950., Temesvári 78,50 Erdélyi 7725, Horvát 84.—.

Kiadó tulajdonos és felelős szerkesztő:

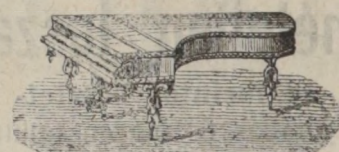
K. PAPP MIKLÓS.

NYILTTER. *)

Ajánkkozás.

Egy nyugdíjazott katonatiszt, a ki számos évig külföldön tartózkodott, s birja tökéletesen a francia, angol, magyar és német nyelveket, óhajtat egy előkelő családhoz jutni, mint nevelő, vagy mint nyelvmester, helyben vagy vidéken. Leveleket elfogad e szerkesztőség B. K. B. betűk alatt.

KOLOZSVÁRTT

Demjén Lászlónál

kaphatók a legjobb bécsi zongorák gyári áron és felelősséggel.

Minden betegnek erő és egészségs gyógy-szer és költség nélkül: Revalesciére Du Barry Londonból.

Mióta ő szentsége a pápa az izletes Revalesciére du Barry használata folytán szerencsésen ismét helyreállott és több orvos és kórház annak hatását elismerte, senki sem kételkedend e becses gyógytáplálék erejében, s a következő betegségeket említiük fel, melyeket e gyógyszer alkalmazása költség nélkül meggyógyít: gyomor-, ideg-, mell-, tüdő-, máj-, mirigy-, nyákhártya-, lélegzés-, hólyag- és vesebetegségeket, asztmát, asthmát, köhögést, emésztési zavarokat, dugulást, hasmenést, álmatlanságot, gyengeséget, vérhaszt, vízkórt, lázat, szédülést, vértórhást, fuldulgást, rosszullétet, hányást meg a terhesség alatt is, drabates, melakórt elsoványodást, csúzt, köszvényt, sápkórt. Kívonat 72,000 bizonyítványból, oly esetekben, melyek minden gyógyszernek ellentállottak.

71.814. számú bizonyítvány.

Dover, 1860. dec. 20-án. 24 éves koromban hagytam oda az egyetemet szétroncsolt egészséggel, sem enni sem inni nem voltam képes, borzasztó fájdalmak és éjjeli izzadsággal, folytonosan álmatlan éjjeleket és testet és lelket elragyagytottak és két évi orvosi kúra Londonban annyira rosszábbította állapotomat, hogy csontvázzá aszáván össze alig nyomtam 100 fontot, minden tagomban reszkettém és alig bírtam lábamon megállni. Már felhagytam minden reményvel, midőn megismerkedtem Du Barry Revalesciérével, és e megfizethetlen szer-egységet 60 nap alatt helyreállította, mely idő alatt a Revalesciére folytonos alkalmazása 12 3/4 ongyed fontot nyertem izomban és idegben. Szívem és hihettemek voltak, hálám e becses gyógytápláster írást végtelen.

Spencer Péter.

S. t. Romain-des Iles, 1862. nov. 27.

Az énekek hálal Du Barry Revalesciéreje 18 évi kionomat mell, és gyomor-fájdalmakkal és éjjeli izzadsággal, fuldulgás és általános gyengeséggel elcsúszta és nekem az egészségnek pótolhatlan kincsét vissza adta.

Comparot J. lelkész.

72.418. számú bizonyítvány.

Obergurig, Bautzen mellett (Szászország) 1869 jan. 17-én.

Hosszabb idő óta szenvedtem borzasztó lélegzési fájdalmakban, melyek ellen sok helyütt kerestem, de sehol sem találtam segélyt. Mely hálával elismerem az ön jeles Revalesciérejeinek hatását; tisztelettel.

Masling Ernő

Az ön Revalesciére-je csodákat művel a betegeknek Kuldjön meg 72 szelenczével.

Balette J., gyógyszerész.

Táplálóból levén mint a hus, a Revalesciére felöltöttek és gyermekeknek 50-szeres árát megtakaríttatja gyógyszer-ekben.

Bádogszelenczékben fél fontos 1.50, 1 fontos 2.50, 2 fontos 4. 50, 5 fontos 10 ft, 12 ft, 24 ft, 36 ft, 48 ft. Revalesciére kétszersülték szelenczékben 2 f. 50 s 4 f. 50 Revalesciére chokoládé por- és tábla alakban 12 csészére 1.50, 24 csészére 2.50, 48 csészére 4.50, porban 120 csészére 10 ft, 288 csészére 20 ft, 576 csészére 36 ft. — Kapható: Barry du Barry és társánál Bécs, Walfischgasse 8. sz. Kolozsvártt: Binder gyógyszerésznél, Pesten: Tótk, Prágában: Fürst J. Brünnen, Eder F., Debrecezen: Mihálovics István gyógyszerésznél, Duna-Földvár: Nadhera Pálnál, Károlyváros: Brüll F.-nél Kanizsán: Lovak Károlynál, Maros-Vásárhelyt: Fogarasi Dömötörnél, Pozsonyban: Pisztori Felixnél, Székes-Fehérvártól: Diebala Györgynél, Vághelyen: Conleiger Ignacznál. Varadon: dr. Halter A.-nál. Agrárban: Irgalmasok gyógyszerészában, azon kívül a bécsi ház postai utalvány vagy utánvét mellett szétküldi.

*) E rovatban megjelenő cikkekért a Szerkesztőségünk felelősséget nem vállal el.

Szerk.

Már november 5-kén lesz a salzburgi kölcsön-sorsjegyek huzása.

Ezen lotto-kölcsön **1.726,300** frtot tesz o. é. s évenként tartandó kisorsolások által **3.952,980** o. é. forint te-
temes összeggel fog visszafizettetni.

Minden sorsjegynek legalább **30 frtot kell nyernie.**

Évenként 5 huzás van: 40,000, 30,000, 15,000, 15,000, 15,000 frt stb. főnyereményekkel, s a sorsjegyek minden lehető biztosítékot nyújtanak, mert Salzburg tartományi fő-
város összes vagyonával, valamint minden jövedelkeivel és jövedelmező jogaival kezkesedik a kihúzott sorsjegyek pontos beváltásáról.

Egy eredeti salzburgi sorsjegy ára **26 frt o. é.**

Hogy képes legyen mindenki ily sorsjegyeket szerezni, részletfizetés mellett is eladjuk azokat, csak **1 frt** felpénz (bélyeg egyszer és mindenkorra 19 kr.) mellett **30 frt**ért,
ugy, hogy havonként csupán **1 frt**ot kell fizetni, s a sorsjegy árának lefizetése után kiszolgáltatják az eredeti salzburgi sorsjegy.

A fizetés tartama alatt egyedül játszik a résztvevő minden nyereményre.

Wechselstube der k. k. priv. Wiener-Handelsbank, vorm. JOH. C. SOTHFN, Wien, Graben 13.

(1)

5-6

Egészen új berendezés **BOGDÁN ISTVÁN** divat-üzletében Kolozsvártt.

Hódolva a régtől óhajtott kíváncsiságnak, tisztelettel tudatom, hogy folyó évi **octobertől**
rőffel való áruválasztást kezdettem meg.

E rendszerrel nagy előnyt igyekeztem nyújtani t. cz. vásárlóimnak, miről a bevásárlásnál meggyőződhetni: bárkinek is módjában áll, ámitás nélkül kimondhatom, hogy csekély
különbséggel ugyanazon összegért, egy kurta-sing helyett,

egy bécsi rőf adatik.

A minden időszakra, úgy a jeien őszi időnyre is már megérkeztek a legújabb és nagy választéku **női- és férfi-divat**kelmék,
valamint üzletemhez tartozó minden kellékek, nagymennyiségben és a **legjutányosabb** árakban szolgáltatnak ki.

Valamint eddig, úgy ezutánra is szíves pártolásukban megtartani fölkérvén, részemről a bizalmat ezután is **főtőrekvésem** leend
BOGDÁN ISTVÁN, kereskedő.
(Nagypiacz, Wesselényi-ház, 166 sz.)

Vidéki megrendelések a legpontosabban eszközöltetnek, a rendeléstől eltérő kelmék visszavétetnek.

(2)

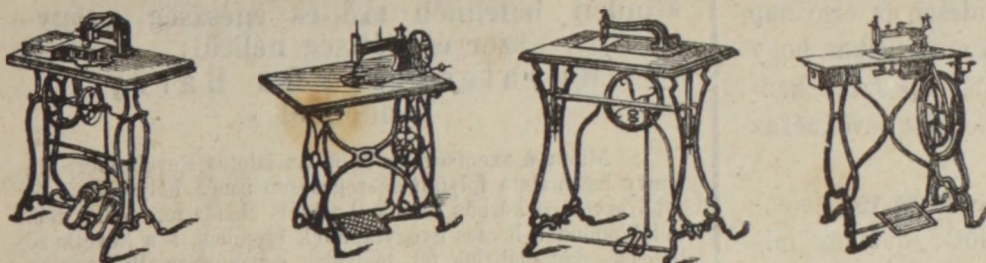
5-25

Ismételten leszállított árak,

havonként 5-, 10 forintos részlet- vagy készpénz fizetés, szilárd
jótállás és ingyen tanítás mellett ajánlja

BOÉR SÁNDORNÉ
(3) **NAGY VARRÓGÉP-RAKTÁRA** 25-60

KOLOZSVÁRTT, belmonostorutca 190. szám alatt

Wheeler & Wilson, Singer, Grover & Baker- és Howe Eliás-féle,
valamint minden létező és kitérőnek elismert más szerkezetű

varrógépeit.

Ezen raktárban úgy családi használatra, mint üzleti cél-
ra, jelesen: szabó, festő, kárpitos, kalapos, cipész, nyer-
ges, szijgyártó, szóval minden varrást folytató üzlethez — a szük-
ségletek tekintetbe vételével — különösen épített varrógépek nagy
választékban találhatók.

Ezeket kívül többféle **KÖTŐGÉPEK,**

KEZTYŰ-VARRO-GÉPEK.

valamint minden fajta **kézi varrógépek.**

Esőköpenyek.

Különösen ajánlatos utazóknak, gazdászoknak, vasuti hivatalnokoknak, s
mindazoknak, kik az esőnek ki vannak téve. E valódi angol **esőköpenyek**
egy ujonnan javított, vízmentes és elvülhetlen anyagból készülnek, s tartósság
és csinoság tekintetében, minden más gyártmányt felülmúlnak. Megjegyzendő,
hogy varrás nélküliek, s így a javításnak nincsenek alávetve, szép időben pe-
dig mint igen szép felöltő használhatók. Ára darabjának 42 hüvelyk hosszú-
ságon 10 frt. Áruszáma külön 1 frt.

! Világítás !

szép, jó és olcsó.

Legújabb biztonsági petroleum-lámpák, (1 láng 6 gyertya-lángot ad), mely
minden más világítást felülmúl és 50%-val olcsóbb. Hogy minden versenyzésnek
eleve kiállhasson, az árak hallatlan olcsók, a minőségre pedig kezeség vállal-
tatik.

1 db konyha-lámpa, teljes felszereléssel 45-60 kr.
1 " fali vagy függő lámpa dto dto 85 kr. 1 frt
20, 1 ft 50 kr.
1 " szoba-lámpa, dto, 1 ft, 1.20, 1.50, 1.80.
1 " Ugyanaz, legszebb, dto 2 ft, 2.50, 3 ft.
1 " szalon-lámpa, gazdag felszerel. 4.5, 6, 8, 10 ft.

Az árakba a teljes felszerelési költség is bele van számítva.

1 db lámpaernyő, kicsi, 5, 10, 15 kr.
1 " nagyobb 10, 15, 20 kr.
1 " legnagyobb 25, 35, 45 kr.
1 " 7 ft lámpából 4, 6, 8 kr.
1 db lámpaolaj 25 kr.
1 " ernyővédő 5 kr.
1 " hengervédő 10 kr.

! Világítás !

1 db dolgozó lámpa, ernyővel, 1 ft, 1.50, 2 frt.
1 " függő lámpa 90 kr. 1.50, 2 ft.
1 " fali v. állólámpa 90 kr. 1.20.
1 " függő üzlet-lámpa 2 ft, 2.50, 3.50.
1 " ebédülőbe való függő lámpa, finom, 5-8,
15-20, 25 frt.
1 " hengertisztító 20 kr.
1 " lámpa-tálcza, legszebb, 20-30 kr.
1 " lámpa-sapka, igen szép, 15, 25, 35 kr.
1 " függő lámpa-vonasz 1.40, 1.80, 2 ft 20 kr.
1 " henger 4, 5, 6 kr.
1 " pléh petroleum-tartó 1 fontra 30 kr. 2 fontra
50 krajczár.

Nagyban eladók százalékot nyernek:

A. FRIEDMANN-nál

Bécsben, Praterstrasse 26. földsz. és első emelet.

(5)

4-12

NAGY JÓZSEF

arany- és ezüstműves Kolozsvártt,
főter, br. József-ház, 161. szám.

Ajánlja a n. érd. közönségnek jól berendezett és a legnagyobb
csinnal kiállított **bécsi és külföldi arany- és ezüst**
ékszerárúinak dús raktárát.
(óvásul.) Raktárban minden egyes tárgy valódisága a
magy. kir. bélyeggel van hitelesítve.

2-20

(7)

Duha Kristóf

fehérnemű gyári-raktárába

Kolozsvártt, b.-középutca, 457. sz.

Ujonnan érkeztek:

nagy választékban és leszállított gyári áron

férfi-, női- és gyermek-fehéreneműk,

Oxford, gyapju-, vászon-, chifon- és színes-kelmékből.

Kaphatók továbbá: Gallérok, kézelők, nyak-
kendők, inggombok és zsebkendők. Nagy raktárt tar-
tok mindennemű rumburgi, hollandi, creasz, bécsi házi,
chifon és angol vásznak és asztalneműkből.

Vidéki megrendelések pontosan és legjutányosabb
árak mellett teljesítetnek.

Elvállal mindennemű fehérneműk varratását hol is
egy szakképzett szabásznő van alkalmazva. Árjegyzé-
ket kívánatra bárhova is bérmentve postán küldök

Teljes tisztelettel,

Duha Kristóf.

Melléklet: Borza István felhívása 1/2. iv.

Teljes tisztelettel van szerencsém tudatni a n. é. közönségnek, hogy
Bécsből megérkezvén, ott személyes megválasztásom által igyekeztem t. cz.
vételnek a legbiztosabb és lehető olcsó divatcikkkel üzletemet czél-
szerűen berendezni: minélgyorabb raktárban találhatók: mindennemű bár-
sony- és filoz-kalapok ékítré és ékítről, a legnagyobb francia és b-
csi divat szerűt, különböző árakban, úgy kalap-formák (gestell),
minden minőségű fejkötők, salonn és színházi fejkötők, menyasszonyi
fejékszerek és fitylak, nyrtusok, chemizettek, nyak- és hátsókötők,
kín angol-nyakendők, reggeli fejkötők, ezek ékítéséhez kívánatos vi-
rágók, tollak, szalagok és csipkék, minden minőségben, darabszáma
és rőffel, továbbá batyrt zsebkendők és legfinomabb keztük.

Elvállal továbbá mindennemű újítást és átalakítást.

Vidéki megrendeléseket pontosan és gyorsan eszközölök.

A n. é. közönség tapasztalt pártfogására ajánlja magát

teljes tisztelettel:

Hirschfeld Györgyné.

(6)

Hirschfeld Györgyné

pipere-czikkek a téli időnyre.

belső-érintetca, 127. szám.

Mimi

Kolozsvártt, b.-középutca 534 sz.

1-4

(8)